

Komunikat prasowy

Luksemburg, 19 września 2017 r.

UE musi ograniczyć emisje, a także przystosować się do zmiany klimatu – ostrzegają kontrolerzy

Skuteczne działania w zakresie energii mają zasadnicze znaczenie dla zaradzenia zmianie klimatu – wynika z nowego przeglądu horyzontalnego działań UE w dziedzinie energii i zmiany klimatu opublikowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Kontrolerzy twierdzą, że produkcja i zużycie energii stanowią przyczynę 79% unijnych emisji gazów cieplarnianych. Nawet jeśli uda się ograniczyć emisje gazów cieplarnianych, przystosowanie się do zmian klimatycznych pozostaje nieodzowne. Do końca tego stulecia klimat Europy zmieni się diametralnie, nawet gdyby temperatury nie wzrosły o więcej niż 2°C, tak jak zakłada porozumienie paryskie z 2015 r.

Przegląd horyzontalny ma na celu przedstawienie w ogólnym zarysie działań unijnych oraz podsumowanie najważniejszych prac kontrolnych Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i najwyższych organów kontroli w UE. Ponadto ma wskazać główne wyzwania, co pozwoli pogłębić debatę legislacyjną oraz wpłynąć na przyszłe prace kontrolne.

Kwestie energii i zmiany klimatu są zdaniem kontrolerów ściśle ze sobą powiązane, ponieważ wytwarzanie energii z paliw kopalnych oraz jej wykorzystywanie na potrzeby transportu, przemysłu, gospodarstw domowych i rolnictwa odpowiada łącznie za 79% unijnych emisji gazów cieplarnianych. Wiele z tych kwestii należy do priorytetów UE, a ich rozwiązanie wymaga współpracy między państwami członkowskimi.

– UE musi ograniczyć emisje gazów cieplarnianych, a także przystosować się do zmieniającego się klimatu. Z obecnych prognoz wynika, że osiągnięcie wartości docelowych na 2030 r. i celów na 2050 r. dotyczących redukcji tych emisji wymaga większych starań. Ponadto państwa członkowskie i UE będą musiały prawidłowo prognozować i zaplanować przystosowanie się do zmiany klimatu. Będzie to dla nich wielkim wyzwaniem, lecz pozwoli ograniczyć konieczność późnego podejmowania działań w reakcji na konkretne wydarzenia, co wiązałoby się z większymi kosztami – **stwierdził Phil Wynn Owen, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za ten przegląd.**

Kontrolerzy są zdania, że w dziedzinie energii ważną część działań unijnych stanowi utworzenie rynku wewnętrznego, który ma umożliwić swobodny przepływ gazu i energii elektrycznej na całym obszarze UE oraz ponadgraniczny handel nimi. Rynek ten ma wspomóc – w sposób efektywny pod względem kosztów – realizację celów unijnej polityki energetycznej, polegających na zapewnieniu przystępnych

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu horyzontalnego sporządzonego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst przeglądu dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

[@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

eca.europa.eu

cenowo, konkurencyjnych, zrównoważonych i bezpiecznych dostaw energii. Mimo znacznych postępów w niektórych regionach UE cel polegający na utworzeniu tego rodzaju rynku wciąż nie został jednak osiągnięty.

W kwestii zmiany klimatu większość działań unijnych jest ukierunkowana na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. UE postawiła sobie za cel, by do 2020 i 2030 r. zmniejszyć emisje tych gazów o odpowiednio 20% i 40%. Do 2050 r. UE zamierza ograniczyć swoje emisje gazów cieplarnianych o 80%–95% w stosunku do 1990 r. Sposoby podejścia do ograniczania emisji gazów cieplarnianych różnią się w poszczególnych gałęziach gospodarki. Za pośrednictwem unijnego systemu handlu emisjami UE ustaliła pułap odnoszący się do ogólnego poziomu emisji pochodzących z niektórych sektorów związanych z dostawami energii, sektorów energochłonnych i lotnictwa wewnątrzunijnego. Następnie utworzyła rynek handlu uprawnieniami do emisji, przypisując emisjom dwutlenku węgla określoną cenę. W przypadku innych gałęzi gospodarki obrano podejście zmierzające do ograniczenia emisji za pomocą celów redukcji określonych dla każdego państwa członkowskiego.

Kontrolerzy są zdania, że bez podjęcia dodatkowych, znacznych starań cele i wartości docelowe w zakresie emisji gazów cieplarnianych na lata 2030 i 2050 nie zostaną osiągnięte. Konieczne jest również zaangażowanie ze strony wszystkich sektorów gospodarki. Do osiągnięcia celów na rok 2030 w następnym dziesięcioleciu konieczne będzie zwiększenie o połowę wysiłków na rzecz ograniczenia emisji w ujęciu rocznym. Niemniej jednak najistotniejsza zmiana wymagana będzie po 2030 r., gdy wskaźnik ograniczenia emisji będzie musiał przewyższyć poziomy historyczny o trzy – cztery razy, by osiągnąć cel określony na 2050 r.

Za pośrednictwem strategii adaptacyjnej UE z 2013 r. państwa członkowskie zachęcane są do podjęcia pewnych kroków, które nie są jednak obowiązkowe.

Kontrolerzy zapoznali się z 269 sprawozdaniami z kontroli opracowanymi przez UE i państwa członkowskie. Jeżeli chodzi o obszar energii, w produkcji energii ze źródeł odnawialnych nastąpił wprawdzie wzrost, a jej koszt w ujęciu globalnym zmniejszył się, lecz kontrole wskazują na brak efektywności pod względem kosztów i na przeszkody w inwestowaniu. Kontrole w zakresie efektywności energetycznej regularnie dowodziły problemów związanych z efektywnością pod względem kosztów. W odniesieniu do energii jądrowej podczas kontroli wykryto znaczne wzrosty kosztów i opóźnienia. Okazało się ponadto, że przejście na niskoemisyjny system transportowy nie jest wystarczająco skuteczne. Jeżeli zaś chodzi o przystosowanie się do zmiany klimatu, kontrole były głównie zorientowane na zagadnienia związane z powodzią. W tym zakresie kontrolerzy wykryli problemy dotyczące zapobiegania powodziom, ochrony przeciwpowodziowej i reagowania na nie.

Niektóre istotne obszary zostały jak dotąd uwzględnione w pracach kontrolnych jedynie w ograniczonym zakresie. Dotyczy to takich obszarów jak przystosowanie się do zmiany klimatu, unijne i krajowe bilanse emisji gazów cieplarnianych oraz emisje z transportu drogowego i rolnictwa.

W przeglądzie horyzontalnym wskazano siedem głównych wyzwań: zarządzanie w zakresie energii i zmiany klimatu, polityka poparta dowodami, transformacja energetyki, skuteczne wykorzystywanie badań naukowych i innowacji, planowanie przystosowania się do zmiany klimatu i rozwiązywanie problemów w tym zakresie, finansowanie oraz zaangażowanie obywateli UE.

Informacje dla redaktorów

Przy założeniu wzrostu temperatury o 2°C w porównaniu do poziomów z okresu przedindustrialnego klimat Europy w latach 2071–2100 będzie diametralnie inny od tego w latach 1961–1990. Scenariusz zakładający wzrost temperatur poniżej 2°C odnosi się bowiem do średnich temperatur na świecie. Nawet jeśli stan ten zostanie zatem osiągnięty, w niektórych regionach temperatury wzrosną o wiele więcej niż o 2°C. W latach 2071–2100 temperatury w niektórych częściach Skandynawii mogą być

zimą o średnio 5 do 8°C wyższe niż temperatury w latach 1961–1990. Latem temperatury na większości obszarów Hiszpanii i w północnej części Skandynawii mogą wzrosnąć o średnio 3 do 4°C. W latach 2071–2100 w niektórych częściach Europy Środkowej i Skandynawii opady atmosferyczne w okresie zimowym mogą być o ponad 25% wyższe niż w latach 1961–1990. Opady w okresie letnim natomiast mogą zmniejszyć się o ponad 50% na większości obszarów wybrzeża Morza Śródziemnego w UE.